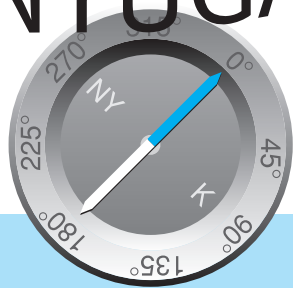

NYUGAT-MECSEKI Tájéoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Mozgalmas éve lesz a radioaktív hulladék-kezelőnek

Nyolc év után búcsúzik az RHK Kft. vezetője

Búcsúzik hivatalától Dr. Hegyháti József, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő (RHK) Kft. ügyvezető igazgatója. Utódja Dr. Kereki Ferenc lett. A társaság budapesti élvárosi sajtótájékoztatóján az is elhangzott, hogy a Boda környéki kutatások 2013 után gyorsulhatnak fel.

Mint az ismeretes, az RHK Kft. itteni projektje a nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezését célozza meg. A Nyugat-Mecsekben, Boda térségében már megtalálták a kutatók azt a kőzetet, amely alkalmas lehet a további vizsgálatokra, sőt akár egy majdani tároló befogadására is. Ez a projekt a társaság továbbiakban részletezett, sürgetőbb feladatai miatt, két-három év múlva futhat fel.

Az RHK Kft. által üzemeltetett, már működő telephelyek kapcsán elhangzott, hogy a Tolna megyei Bátaapátiban található, Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóba (NRHT) eddig összesen 2400 hordó, a paksi atomerőműből származó kis aktivitású hulladékot szállítottak. Az ottani felszíni tároló a 2011-es esztendőben még mintegy 600 hordót tud fogadni, ugyanis a létesítménynek 3000 darab tárolására van engedélye. 2011 legfontosabb feladata a felszín alatti létesítmény építésének folytatása lesz. Ekkor alakítják majd ki a két tárolókamrát a felszíntől számított 250 méteres mélységben. A gránitkőzetben kialakított végleges tároló várhatóan 2012-től fogadhatja majd az atomerőmű kis és közepes aktivitású hulladékait.

A paksi Kiegészítő Átmeneti Tárolója (KKÁT) idén 480 darab, az atomerőműben elhasznált fűtőelemet vett át 50 évnél hosszabb tárolásra. A létesítményben már több mint 6500 kiegészítő kazettát helyeztek el eddig. Jelenleg 4 újabb kamrával bővíti a tárolót, a munkálatoknak 2011 végére kell befejeződniük.

A hazai radioaktív hulladék-elhelyezés fontos helyszíne a Pest megyei Püspökszilágyon található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló (RHFT) is. Az itt elhelyezett kis és közepes aktivitású hulladékokat nem az atomerőmű termeli, hanem olyan intézmények, amelyek működésük során szintén felhasználnak radioaktív anyagokat. Itt jelenleg a

biztonságnövelő és térfigyelő-feladatokat összpontosítanak a szakemberek. Mind a négy program kapcsán elmondható, hogy a társaság ösztönzi, jó kapcsolatot ápol az érintett lakossággal. Ebben nagy szerepe van a térségi önkormányzati társulásoknak, például a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulásnak (NyMTIT) is. Arról, hogy a helyiek mennyire tájékozottak a környezetükben zajló hulladék-elhelyezési programmal kapcsolatban, az RHK Kft. rendszeresen végeztet kutatást. A soron következő felmérés 2011 elején lesz.

A sajtótájékoztató végén Dr. Hegyháti József fontos bejelentést tett, miszerint december 31-ével nyugdíjba vonul. Megköszönte munkatársainak és az RHK Kft. tevékenysége által érintett területek képviselőinek az elmúlt nyolc év sikeres együttműködését. A sajtó munkatársainak pedig bemutatta utódját, Dr. Kereki Ferencet, aki nem ismeretlen a radioaktív hulladék-elhelyezéssel foglalkozó szakemberek számára, hiszen a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Pécsi Bányakapitányságán dolgozott 16 évet, melyből 10 évig az államigazgatási szerv vezetője volt. Később a bátaapáti NRHT kiviteli munkáinak építésvégzőjeként dolgozott, emellett pedig részt vett a felszín alatti térrészek kialakításának tervezési feladataiban.

Dr. Hegyháti József a 2010-es évről és az RHK Kft.-nél eltöltött nyolc esztendejéről is beszámolt

A J Á N L Ó

Interjúk

Aktuális lapszámunkban interjút olvashatnak Dr. Hegyháti Józseffel, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatójával (3. oldal), valamint Kovács Győzővel, Boda polgármesterével, a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás elnökével (5. oldal). Interjúalanyainkkal még december hónapban beszélgettünk.

Polgármesteri beszámolók és tervek 2010–2011

Az NyMTIT tagtelepülések polgármesterei a 2010-es évről és a 2011-es esztendőt érintő terveikről nyilatkoztak.

(2. és 8. oldal)

NyMTIT 2010

A 2010-es év legfontosabb történéseiről egy képes beszámolóval kedveskedtünk olvasóinknak.

(4. oldal)

Jutott pénz a térségnek is

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány kuratóriumának 2010. november 4-i ülésén NyMTIT-es települések támogatásáról is döntöttek. A hazai nukleáris létesítmények környezetében – Paks, Bátaapáti, Boda és Püspökszilágy körzetében – működő alapítvány Géderlakon ülésezett.

(6. oldal)

FALVAK HÍREI

Polgármesteri beszámolók és tervek 2010–2011

Az NyMTIT tagtelepülések polgármesterei a 2010-es évről és a 2011-es esztendőzt érintő terveikről nyilatkoztak. Boda polgármesterével, Kovács Győzővel készített egész oldalas interjúnk az 5. oldalon található.

BAKONYA

Varga István

2011-ben önkormányzatunk egy ökoturisztikai központ létrehozását tervezi a polgármesteri hivatal udvarában, illetve a plébánia épület felújítását, ahol egy kőmúzeumot is szeretnénk berendezni.

BÜKKÖSD

Budai Zsolt

A legfőbb 2011-es fejlesztés a csatorna-kivitelezési munkák lebonyolítása lesz, ez jelentősen lefedti az önkormányzat pénzügyi kapacitását. Ezen kívül egy egyesülettel közösen, az IKSZT pályázat keretében felújítjuk a kultúrházat. Ezek a főbb projektek, de az önkormányzat alapfeladatainak ellátása, például az iskola, óvoda fenntartása is jelentős terheket jelent. Eközben folyamatos pályázatfigyeléssel biztosítjuk, hogy minden kínáló lehetőséget ki tudjunk aknázni.

CSERDI

Bogdán László

A 2010-es évben működési kiadásaink fedezésére fordítottuk az NyMTIT támogatást, de azon kívül elkészült az Európa és a Holokauszt fal, valamint a templomkerítés is. 2010-ben is folytatódott az ingatlan-felújítási program, az ösztöndíjprogram, valamint bővítve lett a játszótér, és a parkunkat is fejlesztettük. 2011-ben célunk a meglévő erdők hasznosítása, az önkormányzati területeken történő növénytermesztés, valamint a tagintézményi óvoda program megvalósítása.

CSERKÚT

Jónás József

Cserkút viszonylag a szerencsés települések közé tartozik az iparüzési adó tekintetében. A település infrastruktúrája rendben van, igen jelentős összegeket fordítottunk, különösen az úthálózat felújítására. A munkahelyteremtési elképzeléseinkre is rányomta bélyegét a válság, a munkanélküliség nálunk is nőtt, bár a közfoglalkoztatást bővítettük. A ciklusprogramban megfogalmazott elvárásnak megfeleltünk, az önkormányzati vagyon ebben a nehéz

időszakban is gyarapodott. A ciklus időszakában, figyelembe véve a töredék-időszakot is, évente közel 15-20 millió forintot költöttünk fejlesztésre. A nagyobb volumenű beruházásokra pályázatokat nyújtottunk be, ahol 3-4 millió forintot nyertünk évente. Nagy segítség volt a fejlesztések megvalósításában és a működésben a NyMTIT évi 13-14 millió forintos támogatása is. A 2003-ban megkezdett szennyvízberuházás pedig teljes mértékben befejeződik. Cserkút önkormányzatának 2010. augusztus 31-én 15 000 000 Ft lekötött pénze volt.

HELESFA

Gondos Gyula

2011-ben elsőszámú feladatának tekinti az önkormányzat a működőképesség biztosítását, az intézményi fenntartási feladatok szinten tartását, a közmunkaprogram és közterületi feladatok, karbantartási munkák minőségi folytatását. Fontos lesz a fiatalok, a gyermekek iskoláztatásának, és az időskorúak támogatásának meghagyása is. Tervezzük a kövezett, szőlőhegyi útjaink felújítását, a templom tetőszerkezetének felújítását, a szoborpark térkövezését, egy új betonozott bejáró kialakítását az idősek klubjához, padsorok építését a nézők részére a sporttelepi futballpályán, új közvilágítási lámpák elhelyezését, valamint a nagy tő beruházás végleges befejezését.

(Folytatás a 8. oldalon)

Sikeres nyolc év volt a társaság életében

Beszélgetés Dr. Hegyháti Józseffel

Nyolc év után távozik a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. éléről Dr. Hegyháti József. A társaság ügyvezető igazgatója úgy döntött, elérkezett az idő, hogy nyugdíjba vonuljon. Vele beszélgettünk munkájáról, az elért eredményekről és a terveiről.

– Hegyháti úr hogyan foglalná össze az RHK Kft.-nél eltöltött utolsó évének eredményeit?

– A Nyugat-Mecsekkel kapcsolatos kutatások tekintetében idén is jelentős háttér munka zajlott. Jelenleg terveket és koncepciókat készítünk, melyeket folyamatosan egyeztetünk a szakma több képviselőjével és az Országos Atomenergia Hivatallal. Mint az ismeretes, itteni célunk a nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezése egy erre alkalmas mélygeológiai tárolóban. Erre jelenleg a Bodai Aleurolit Formáció (BAF) tűnik a legalkalmasabbnak. A már működő és építés alatt álló létesítményeinkről beszámolva elmondhatom, hogy a Tolna megyei Bataapátiban, a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban idén a felszín alatti nagyhurok, azaz a közlekedő folyosó összelyukasztása volt a legfontosabb mozzanat. Jelenleg egy újabb szerződés megkötése előtt állunk, így hamarosan megkezdődhet a tárolókamrák kialakítása. Ha a szükséges forrásokat megkapjuk, az üzemeltetési engedélyek birtokában, 2012-ben megnyílik majd a felszín alatti tároló is. Bataapáti mellett meg kell említenem a paksi Kiegészített Kazetták Atmeneti Tárolójának fejlesztését is. Ez a létesítmény jelenleg bővítés alatt áll, az új modulok 2011 végére készülhetnek el. Harmadik telephelyünkön, a Pest megyei Püspökszilágyban található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban is szépen haladtunk a munkával. Itt a kis és közepes aktivitású intézményi hulladékok – tehát a nem atomerőművi hulladékok – átválogatása és tömörítése volt a feladat. A közelmúltban pedig elkészült az a terv is, amely az ottani épületek, berendezések modernizálását célozza meg, az eddigi fejlesztéseken felül.

– Ügyvezető igazgató úr nyugdíjba vonul. Hogyan tekint vissza az RHK-nál eltöltött nyolc évre, milyen eredményeket sikerült elérni a nyugat-mecseki térségben?

– Itt a Nyugat-Mecsekben az RHK Kft. más prioritásai miatt még nem indulhatott be igazán látványos munka, de szakembereink több kutatófúrást is végeztek és a monitoring tevékenység segítségével is sok hasznos információhoz jutottunk. Úgy gondolom, hogy az itteni tevékenységünkben 2013. után állhat be változás, ettől az időponttól kezdve gyorsulhatnak fel a munkák, melynek célja egy kutatólaboratórium létesítése lesz. Amire ebben a térségben viszont már most is nagy hangsúlyt fektetünk, az a lakosság tájékoztatása és ezzel párhuzamosan a térség fejlődésének elősegítése. Az NyMTIT kiváló partner a közös gondolkodásban és munkában. Együttműködésünket végig a józan párbeszéd és korrekt kivitelezés jellemezte. Jómagam is többször vettem részt a bodai Tájékoztató Napon, a Hetvehelyen már szintén hagyománnyá vált Niels Bohr kémia és fizika versenyen. Örülök,

A leköszönő ügyvezető igazgató nyugdíjas éveiben is aktív marad

hogy a Tájékoztató című újság, a Videóhírlevél és a Gyorsinfo segítségével rendszeresen kapnak tájékoztatást tevékenységünkről és a társulás munkájáról a helyi lakosok. Ha végignézzük a tagtelepüléseket, mindenhol találkozhatunk a fejlődés eredményeivel. Utak, épületek, terek szépültek meg az elmúlt években. Jó érzéssel tölt el, hogy ehhez mi is hozzá tudunk járulni.

– Mi a meglátása a nagy aktivitású hulladékok és a kiegészített fűtőelemek vonatkozásában?

– A nagy aktivitású hulladék kapcsán ki kell térnem az úgynevezett „Back-end stratégiára”. Közérthetően ez annyit jelent, hogy van egy koncepciónk arra, mi legyen az atomerőművünk leszerelése után megmaradt hulladékkal és a kiegészített fűtőelemekkel. Több változatot is a szakma elé vittünk az idei évben. Az bizonyos, hogy egy végleges nagy aktivitású tárolóra is szüksége lesz az országnak, és az is biztos, hogy eddig Boda térsége tűnik erre a legalkalmasabbnak. Azonban a tudomány, a hulladékkezelés technológiája is fejlődik, és biztosan lesznek még eredményei a kiegészített fűtőelemekkel kapcsolatos kutatásoknak. A leszerelési stratégiánál abban maradt a szakma, hogy nem teszünk semmi olyat a kiegészített fűtőelemekkel, ami visszafordíthatatlan, tehát nem visszacsúszunk. A visszacsúszás alatt azt kell érteni, hogy bizonyos hasznos elemeket kivonnak a fűtőelemekből, és ami marad, az már hulladék. A tervünk tehát az, hogy ezeket betokozzuk, és amikor a technika ott tart majd, akár újra is hasznosíthatjuk. Azonban mint azt említettem, a nagy aktivitású végleges tárolóra mindenképpen szükség lesz.

– Vezetőként mire a legbüszkébb, és milyen véleményen van a társaság jövőjét illetően?

– Amire büszke vagyok, hogy jó szellemben, együtt tudtam tartani egy ilyen nagy kollektívát. A jövőt illetően, most úgy látom, hogy itt egy paradigmaváltás kell. Tovább kell erősíteni

a szakembergárdát, mert a társaságra váró feladatok ezt megkövetelik. Az előbb kitértem a nagy aktivitású hulladék elhelyezés kapcsán, különösen a geológiai vonalon kell megerősödni. Összefoglalva, én úgy gondolom, hogy sikeres nyolc évet élhettem át a cégnél. Amit még kiemelnék ebből az időszakból, az a lakossági elfogadottság növekedése. Ebben sokat segítettek a térségi társulások és a Noguchi szakemberei is. A társadalmi elfogadottság kapcsán elég csak megemlíteni a sikeres bataapáti népszavazást az ottani tároló megépítéséről, és azt hogy a közvéleménykutatásokból kiderült, jelentősen nőtt munkánk elfogadottsága. Ennek alakulását is sikeresnek gondolom. A jövőre nézve fontosnak tartom ennek a bizalomnak a további erősítését.

– Akik jól ismerik, biztosra veszik, hogy nem fog unatkozni ezután sem. Mivel tölti majd el idejét?

– Unatkozni biztosan nem fogok. Több időm lesz a kertemre, a szőlőmre, és valamennyit sportolni is fogok. A sport fontos a számomra, fiatal koromban kézilabdáztam, és mintegy 25 éven keresztül voltam a MAFC (Műegyetemi Atlétikai és Football Club) elnöke. Jelenleg nyugdíjas egyetemi docens vagyok, két egyetemi kollégámmal pedig már a kilencvenes években megalapítottuk mérnöki irodánkat, melynek munkájában a jövőben is részt fogok venni. Konstruktor mérnökként nyugdíjas éveim alatt is lesz itt feladatom. Ezek mellett más társadalmi elfoglaltságom is van, én vagyok az „Ipar a Korszak Mérnökképzésért Alapítvány” kuratóriumi elnöke. Ez a tisztségem is a Műegyetemhez köthető. A megbízatásom az RHK Kft. élén 2010 végével ugyan lejár, de mint elmondtam, ezután is aktívan töltöm majd el az időmet, és természetesen ezután is szívesen találkozom majd a munkám során megismert emberekkel.

NyMTIT 2010

A rendszeres társulási üléseken, 2010-ben is sok fontos döntés született

Az év folyamán sok minden épült-szépült a térségben. Bodán egy műfüves labdarúgópályát is felavattak májusban.

„Ha május, akkor Hetvehely, ha Hetvehely, akkor Niels Bohr fizika- és kémiaverseny.” Idén már hatodik alkalommal hangzott el a híres szlogen a bázisgazdák győzelmével zárult verseny reggelén.

Az NyMTIT idén a Szlovéniában található kerskói atomerőműhöz szervezett tanulmányi utat. A negyvenöt fős delegáció három napot töltött el délnyugati szomszédunknál.

A hetedik Tájéoló Nap hagyományosan a gyereketélkedővel kezdődött. A dobogóra Kónagószőlős, Helesfa és Cserdi állhatott fel.

Szokás szerint telt ház figyelte a Tájéoló Nap előadásait a művelődési házban. A Nyugat-Mecsekben komolyan veszik az ismeretterjesztő napot.

Továbbra is a kutatási program mellett

Kovács Győzővel, Boda polgármesterével, az NyMTIT elnökével még az ünnepek előtt beszélgettünk az általa vezetett településről és a társulásról. A társulás elnöke beszámolt arról is, hogy a lakosság tájékoztatása továbbra is kiemelten fontos.

– *Mi történt idén Bodán, milyen kilátásokkal vágnak neki a 2011-es esztendőnek?*

– Ami Bodát illeti, idén is jó pár feladatot sikerült teljesíteni és jelenleg is vannak még futó projektek, melyek már a kivitelezés fázisában vannak. Átadtunk egy nagyon színvonalas műfüves sportpályát, melynek megnyitóján Mészöly Kálmán, volt válogatott labdarúgónk is részt vett. Megkezdtük a horgászto rehabilitációját, kikövezését. Látványos és szükséges beruházás volt templomunk tornyának és tetejének a felújítása is, valamint szintén sok költséggel járó, de hasonlóan látványosra sikerült fejlesztés volt a virágszobor-parkban is. Amire még büszkéek vagyunk, hogy kis településként sikerült megőrizni postánkat, ami nagyon fontos eredmény az itt élők számára. A nagyobb projektekre természetesen az önkormányzat pályázott és készítette el az anyagokat a település-menedzserrel együtt, de természetesen szükség volt a civil szervezetek együttműködésére is. Ezeken kívül társpályázóként is elindultunk bizonyos kiírásokon, és ahol tudtunk, ott is segítettünk pár százezer forinttal.

Ami a jövőt illeti, az IKSZT (Integrált Községi Szolgáltató Terek) pályázaton elnyert 42 millió forintos támogatás segítségével egy szolgáltatóház kialakítását tervezi az önkormányzat, ahol több szolgáltató és klub is helyet kap. Ennek az épületnek a kivitelezése fontos feladat lesz. Ugyanakkor intézményeink fenntartása is tetemes összeget igényel, ebben is fontos segítséget kap a település az NyMTIT-től.

– *Mozgalmas éven van túl a társulás is. Miről érdemes beszámolni a tevékenységét illetően?*

– Ami a társulást illeti, az egyik leghasznosabb tanulmányi úton vagyunk túl. Májusban a szomszédos Szlovéniában jártunk, a krško-i atomerőműnél, ahol megismerkedtünk a létesítménnyel, az azt

befogadó településsel, és ezek kapcsolatával, különös tekintettel a lakossági kommunikáció támogatási rendszerére. Szintén májusi programunk volt a már hagyományos kémia- és fizikaverseny a helyi iskolák számára. A Hetvehelyen megrendezett Niels Bohr verseny nagyban hozzájárul ahhoz, hogy minél tájékozottabb legyen a jövő generációja, és felelős döntéseket tudjanak hozni a lakóhelyüket illetően is. Nyáron megannyi falunap volt a térségben, melyeket az NyMTIT is támogatott lehetőségeihez mérten. A már hetedik alkalommal megrendezett Tájoló Nap pedig idén is sokakat vonzott. A szeptember végi esemény szintén tartogatott programokat a gyermekek számára, hiszen Helesfán vetélkedőt rendeztünk a számukra, míg a bodai tudományos tanácskozáson igazi szaktekintélyek tartottak előadást, és egy svéd diszvendéget is fogadhattunk. Említést tennék még egy nagy közös pályázatról, a Dél-dunántúli Operatív Program közösségi közlekedést fejlesztő támogatásáról, melyre pályáztunk, de sajnos nem jártunk sikerrel. Fellebbeztünk a döntés ellen, várjuk a választ, hátha lehetőséget kapunk egy kedvezőbb elbírálásra.

– *Minden polgármestert újraválasztottak a társulás tagtelepülésein. Ez azt jelenti, hogy továbbra is a megszokott módon számíthat majd a lakosság az NyMTIT munkájára?*

– Igen, a munka természetesen folytatódik, újra bizalmat kaptunk a lakosságtól. A már megszokott elemek, mint a Niels Bohr

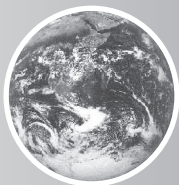

Kovács Győző a bodai lakosok után a térség polgármestereitől is újbóli bizalmat kapott

verseny, a Tájoló Nap, a Tájoló című újság, az NyMTIT Videóhírlevél, valamint a honlapunk továbbra is segíteni fogja a tájékoztatást. Ezekon túlmenően újra eltelt két év, és aktuálissá vált egy újabb közvélemény-kutatás márciusban. Ugyanúgy, ahogy 2009-ben, ez alkalommal is egy tájékoztató körút előzi majd meg a felmérést. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. szakemberei 2011-ben is felkeresik majd a tagtelepüléseket, hogy beszámoljanak a helyieknek a kutatások fontosságáról, és hogy erősítsék kapcsolatukat a lakossággal. Mi polgármesterek az önkormányzati választások után ismételten letettük voksunkat a kutatási program támogatása és az itt élő emberek folyamatos tájékoztatása mellett.

Bodán hagyományosan jó közösségi élet zajlik

A radioaktív hulladékok végleges ártalmatlanítását szorgalmazza az Európai Bizottság

Az atomerőművekből és a kutatási tevékenységből származó radioaktív hulladékok és kiégett fűtőelemek végleges ártalmatlanítására vonatkozó biztonsági normák megalkotását szorgalmazza indítványában az Európai Bizottság. Az uniós javaslat felkéri a tagállamokat, készítsenek nemzeti programot arról, hogy mikor, hol és hogyan hozzák létre, és miként akarják működtetni a nukleáris

hulladékok végső elhelyezésére szolgáló, a legmagasabb biztonsági előírásoknak megfelelő tárolóikat. Az irányelv alapján az elfogadott biztonsági normák jogilag kötelező erejűek és érvényesíthetőek lennének az Európai Unióban. „A biztonság kérdése az összes európai polgárt és országot érinti, függetlenül attól, hogy támogatja vagy ellenzi az atomenergiát. A biztonság oszthatatlan, mindenkinek az érdekében áll” – indokolta Günther Oettinger energiaügyi EU-biztos a szabályozás szükségességét. A javaslat értelmében a tagállamoknak az irányelv elfogadásától számított négy éven belül ki kellene dolgozniuk nemzeti programjukat. A tudósok és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség között széles körű egyetértés uralkodik abban a tekintetben, hogy a nukleáris hulladék hosszú távú ártalmatlanítására a mélységi geológiai elhelyezés a legmegfelelőbb megoldás.

A svédországi Forsmarkban is a mélygeológiai tárolás felé tettek lépéseket

Jutott pénz a térségnek is

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány kuratóriumának 2010. november 4-i ülésén NyMTIT-es települések támogatásáról is döntöttek. A hazai nukleáris létesítmények környezetében – Paks, Bataapáti, Boda és Püspökszilágy körzetében – működő alapítvány idei harmadik ülését tartotta meg. Az alapítvány célja továbbra is a kedvezményezett területek település-, térség- és gazdaságfejlesztése. Az alapító Paksi Atomerőmű Zrt. idén is 500 millió forintot bocsátott az alapítvány rendelkezésére. A 2010-es évben kiemelt feladatnak tekintette a kuratórium, hogy a világgazdaságban kialakult recesszió hatásait a maga eszköztárával ellensúlyozza elsősorban munkahelyteremtés, illetve a kis közösségek energia-racionalizálási tevékenységének támogatása, valamint a szükséges pályázói önerők biztosítása révén. A Géderlakon megtartott ülésen a kuratórium döntött a 2010. évi második forduló pályázati kiírására beérkezett kérelmek támogatásáról, a rendelkezésre álló összegek odaítéléséről. A második pályázati fordulóban a kuratóriumhoz

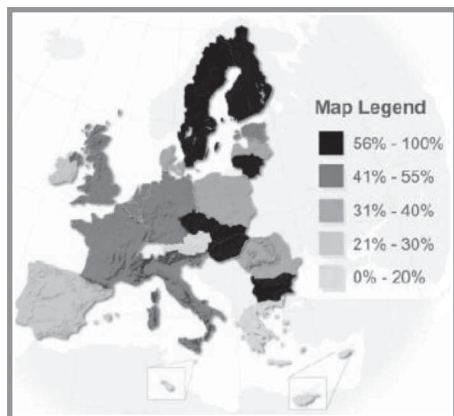
93 pályázat érkezett, az igényelt támogatás összege meghaladta az 1 milliárd forintot, melyből a november 4-i ülésen több mint 220 000 000 Ft odaítéléséről döntött a testület. A 2010. évi második fordulóban támogatott programok elsősorban EU-s pályázatok önrészenek biztosítására,

munkahelyteremtésre, gazdaságfejlesztésre irányultak. A kuratórium döntött még az alapítvány 2010. évi harmadik negyedéves közhasznúsági jelentésének elfogadásáról, valamint az akadálymentesítési projektek összesített monitoring-jelentéséről is.

A térség falvai 2010-ben is sokat köszönhettek az alapítvány tevékenységének

Szeret? Nem szeret? Vagy nem is tudja?

A képen jól látszódik, hogy az atomenergia a közép-kelet európai és a skandináv államokban a legnépszerűbb

Mára már szinte közhelynek számít, hogy nukleáris reneszánszban élünk. Ne vessük el, mert a közhelyek többnyire valós igazságot hordoznak, csak éppen elkopnak a sok használatban. Ezt a „közhelyet” is erősen alátámasztja, hogy jelenleg 15 országban 60 új reaktor épül. 2009-ben az atomerőművek mintegy 330 gigawatt teljesítménnyel (Paks jelenleg 2 gigawattot termel) a világ villamosenergia-termelésének 15%-át adták. Alig egy évtized múlva, 2020-ra pedig körülbelül további 70 gigawattal bővül a nukleáris létesítmények termelése. De nem csak az új építések járulnak hozzá a növekedéshez, hanem az üzemidő meghosszabbítások és a teljesítménynövelő beruházások is (például Spanyolországban ez 11%, Svédországban 13% többletet jelent).

Egyáltalán nem közömbös, hogyan gondolkodnak erről az országok lakosai. Egy friss felmérésben sorra kérdezték az Európai Unió polgárait (Málta és Ciprus kivételével, mert ilyen kicsiny szigeteken nem ajánlatos atomreaktorok telepítése) arról, hogy mi legyen az atomipar jövője. Fenntartsák, bővítsék, avagy csökkentsék? A válasz biztató a nukleáris energia-termelés szempontjából, mert 56% a csökkentés ellen voksolt, közel 40% fenntartaná, sőt, 17% a további bővítés mellett van. Az elutasítók abszolút többségben voltak Ausztriában, Görögországban és Németországban, miközben tíz tagországban – köztük hazánkban is – úgy vélték, az előnyök felülmúlják a hátrá-

nyokat, ezért nem kívánják a csökkentést. A másik tíz ország lakosai viszont úgy gondolják, hogy bár kockázatok vannak, mégis szükség van atomenergiára.

Mik az előnyök? A válaszadók 68%-a a legfontosabbnak azt tartja, hogy az atomenergia által csökken kiszolgáltatottságunk a fogyatkozó és többnyire nem túl stabil térségekből származó fosszilis energiahordozó-importtal szemben. Második helyen szerepel az előnyök között (a válaszolók 51%-a szerint), hogy az atomenergia árai versenyképesebbek a többiekénél, és csak 46% tartja előnyösnek a klímaváltozás szempontjából. Nem elhanyagolható azonban, hogy 16–18% arányban egyszerűen tudatlanok voltak az emberek, nem is értették, miről van szó. Érdekes viszont, hogy a magyar válaszadók a nukleáris energiában egyenlő fontosságúnak tartják az olcsóbb árat és azt, hogy segít az esetleges globális felmelegedés elleni védelemben. Hozzá kell tenni, hogy e tényezők némileg elmaradt szemléletet tükröznek (nemcsak nálunk, hanem az egész EU-ban), hiszen ma már új lehetőségek, új technológiák is léteznek. A megújuló források például szintén segítenek az importfüggőség leküzdésében és a klímavédelemben. Csakhogy egyelőre drágák, és a szerepük sem mindig egyértelműen pozitív. A tisztaszén technológiák ugyancsak előnyösek lehetnek a klímaügyekben, kár hogy egyelőre ezek is igen drágák.

De milyen érdekes! Az európaiak nagy részének fejében nem is fordul meg, hogy az atomenergia a klímavédelem hatásos eszköze (például az osztrákoknál 63% százalékban, de még az atomreaktorok széles körű használatában igazán elkötelezett franciáknál is 40%-nál fel sem

vetődik a lehetőség). Kézenfekvő és sürgető e nagymértékű tudatlanság leküzdése, aminek eszköztrendszere a színvonalas, széles körű oktatás és a türelmes, folyamatos felvilágosítás kell hogy legyen, még a legfejlettebb országokban is.

A nukleáris energia alkalmazásának kétségtelenül létezik egy fontos velejárója: a különböző aktivitású hulladékok megbízható kezelése és tárolása. Miközben az energiatermelés és a fogyasztás nemzetközi, átnyúlik a határokon, hiszen például a svájciak és az olaszok is élvezik a francia reaktorokból kapott áramot, addig a radioaktív hulladékokról való gondoskodás a termelő országok ügyének számít. Azzal az EU országok polgárai egyetértenek, hogy gondoskodni kell a hulladékokról, csak a „hogyanról” nincs mindenütt egyetértés. Mindenesetre figyelemre méltó, hogy a legtöbb országban a hulladékgondok ellenére több az atomenergia támogatóinak száma, mint a jelentőségét csökkenteni akaróké. Egyébként nekünk magyaroknak hosszú távon nagy reményeket adhat a világon szinte egyedülálló mecseki aleurolit tömb, amely – megfelelő kutatás és alapos vizsgálatok elvégzésével – évszázadokra lehetőséget adhat a nagy aktivitású hulladékok, a kiégett fűtőelemek biztonságos tárolására.

Mi a felmérések előnye és tanulsága? Az, hogy adatokkal alátámasztott segítséget kaphatnak általuk a döntéseket előkészítők, a döntéshozók, valamint az üzemeltetők is képet kaphatnak arról, milyen a lakosság felfogása az atomenergiáról. A fontos következtetések között első helyre sorolandó a megfelelő oktatás, már akár az alap-, még inkább a középfokú iskolai szinteken, és az is, hogy a tervekről, a kilátásokról, az aktuális állapotokról az adott ország lakói közérthető ismereteket, kérdéseikre tisztességes, őszinte válaszokat kapjanak.

*Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök,
a Magyar Mérnök Akadémia tagja*

Pakson búcsúzkodtak a nyugat- mecseki polgár- mesterek

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. működésében érintett körzetekben lévő települések polgármestereivel tartott közös évértékelő összejövetelt Dr. Hegyháti József december 14-én Pakson, az Erzsébet Nagy Szállodában. Az RHK Kft. nyugdíjba vonuló ügyvezető igazgatója ez alkalommal köszönt el a településvezetőktől, akikkel az elmúlt nyolc év alatt dolgozott együtt, amíg a magyarországi radioaktív hulladékok elhelyezéséért felelős állami céget irányította. A paksi találkozóra több mint harminc település polgármestere kapott meghívást négy önkormányzati társulás képviselőjében. Az összejövetelen természetesen jelen voltak a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás tagtelepüléseinek polgármesterei is.

*A most felújított paksi
Erzsébet Szálló méltó helyszíne
volt a polgármesterei találkozásnak.*

Polgármesterei beszámoló és tervek 2010-2011

(Folytatás a 2. oldalról)

HETVEHELY

Wágner Antal

A 2010-es év a pályázati források elnyerésének éve volt. Egy pályázat keretén belül, sikeresen szerepelt szennyvízprojektünk, ennek összköltsége 331 millió forint. Ehhez a DMTA pályázat segítségével 20 millió forint önrészt is megszereztünk. Az IKSZT pályázat finanszírozásával a Szolgáltató Ház fejlesztéséhez 31 millió forint támogatást nyertünk. A falugondnoki szolgálat munkalehetőségeinek bővítéséhez pedig eszközöket szereztünk be. A 2011-es év legfontosabb feladatának a szennyvízhálózati projekt megvalósítását tekinti az önkormányzat.

elvezetést, valamint egy szabadtéri sportpálya és egy ifjúsági ház kialakítása is szerepel a jövő évi terveinkben.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

Lévai Sándor

A 2010. évben befejeződött a térfelügyelőrendszer kiépítése. Az Angster-orgona restaurálása is szépen haladt, a várható átadás 2011 októberében lesz. A vis maior pályázat segítségével pedig a Petőfi utcát is helyreállítottuk a vízkárok után. A közmunkaprogram keretében 25 főt foglalkoztattunk, 9 fő a Roma programban, 14 fő az „Út a munkához programban”, 2 fő a tél-tavaszi közmunkában vett részt. Voltak, akik több programban is részt vettek: Orsós Anna, Bogdán Tibor, Faragó Károly és László János. A településen 2010-ben is ingyenes volt a szemétszállítás, az önkormányzat pedig az alábbiakban nyújtott segítséget: tanulóérlet biztosítás, beiskolázási segély, Bursa Hungarica pályázati támogatás, mikulásnapra támogatás, nagycsaládok ajándék csomagja, idősök napi támogatás, idősök kedvezményes étkeztetése, születési támogatás, temetési támogatás. Célunk az eddigi támogatások lehetőség szerinti folytatása 2011-ben is.

KÖVÁGÓSZÖLŐS

Sándor Tibor

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány támogatásával 2010-ben befejeződött az egészségház akadálymentesítése. Felújítottuk a kiszolgáló melléképületet, szilárd burkolatot kapott az udvar, és elkészült az új kovácsoltvas kerítés is. Több száz méteren szilárd burkolat került a vízelvezető árkokba, és még a téli idő beállta előtt sikerült kijavítani számtalan útburkolati hibát. A 2011. év feladatait az elnyert pályázatok határozzák majd meg. Ilyen az „Integrált közösségi színtér” kialakítása, a „Tömegközlekedést segítő” pályázatunk, melyben három buszváró megépítése is szerepel, valamint a „Baranya az élmények birodalma” című pályázat, amely egy ökoturisztikai központ létrehozását célozza meg. Mindemellett megfelelő burkolattal kell ellátni az ÁNK udvarát, megoldva ezzel a csapadékvíz-

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesta, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563